

ÒSCAR BRIZ Cantautor

“Tenia ganes de tornar al pop”

XAVIER ALIAGA

Oscar Briz (l'Alcúdia, 1965) se sent com si haguera deixat a la vora del camí un pes aclaparador. Sols un any després de la publicació de *Quart creixent*, reapareix amb *Asincronia*, un disc, per molts motius, de canvi d'etapa. Perquè cus les cançons amb els fils pop dels seus començaments de banda, amb els enyorats Banderas de Mayo o The Whitlams, la formació de la seua etapa australiana. Perquè diu que ha trobat, gràcies a la llibertat d'acció creativa atorgada als seus músics, un so més orgànic i natural. I perquè el desencís amb l'esquerra i el nacionalisme valencià l'ha fet guardar en el calaix, *sine die*, la temàtica de combat i l'ha substituïda per l'observació de la realitat quotidiana. Tot plegat, una col·lecció redona de cançons lluent i directes, potser la millor de la seua carrera en solitari, amb temes deliberadament aptes per a les ones, cas de *Vides creuades*, *AP7* (un tema que recorda *Alacant* —per interior— de Feliu Ventura, malgrat que Briz diu no que no l'ha sentit), *Per tu, Dimonis pugen o Arquitectes femenines*. Una immediatesa matisada amb la recerca de l'excel·lència musical i literària de les enormes *360°* i *Fish*, o la mediterraneïtat irònica de *L'esmorzar o Taurons i sirenes*, talls que invoquen, tot i que siga de manera epidèrmica, l'herència de Remigi Palmero. Un disc tan polític i lluent com l'impecable aspecte amb què es presenta puntualment a l'entrevista.

“El disc està bastant equilibrat. Literàriament hi ha temes lleugers, fàcils d'escoltar, sense tant de pes filosòfic, polític o social, però es manté l'enllaç amb la poesia, amb allò més artístic a través de cançons més experimentadores. I en el terreny musical també hi ha cançons més directes i unes altres en què hem intentat fer més coses”, explica. Potser un referent n'és el pes de les línies càlides de piano que omplien *Asincronia*. “Tinc la sort de comptar amb uns músics excel·lents, i en el cas d'Abraham Rivas, és el protagonista més important del disc, a banda de mi. Sóc guitarrista, però si alguna cosa marca la diferència amb el so de treballs anteriors és la gran presència de pianos que Abraham ha treballat amb un gust exquisit”, diu en al·lusió a la llibertat de moviments que ha donat als seus músics, el pianista més Xavier Alaman, Víctor Traves, David Gadea i Lisa-Jane Roberts, la banda que va portar *Quart creixent* al directe. “Aquell era un disc més dels productors i meu”, conta en referència a Tony Garcia i Josep Pérez, responsables de nou de la producció, “però *Asincronia* és un disc molt més de grup, té un so més natural, més radiable”, assegura. Hi ha també, com a tret definitori, la tornada al pop. “Tenia ganes de tornar a casa. Provinc del pop, patisc d'anglofilia, i no puc negar que, com la gran majoria de la població que escoltem música, som anglofils. I aquest retorn a casa em reconforta, em fa llevar pes. Tinc la sort de poder fer el que em dona la gana en el terreny artístic. Més endavant, si fem més coses, continuarem experimentant la línia amb un poc més de fusió, d'aportar un tot propi, nostre, o si vols

El cantautor Òscar Briz. / JESÚS GÍSCAR

que no siga tan òbviament anglofíl”, avança. “A mi m'encanta el que fa Caetano Veloso, que igual trau un disc de boleros que un disc súper cru i roquer... Tot és música i m'adreça a persones obertes”.

La publicació d'*Asincronia*, sols un any després de *Quart creixent*, és prèvia a un altre disc,

“A mi, el nacionalisme em sembla una religió laica, amb moltes connotacions de dogma”

que podria veure la llum també el 2008, compost per a ser cantat en castellà per la vocalista de jazz Cristina Blasco. “No sóc superprolífic, però tinc molt de material acumulat i hi ha temporades, com l'inici del 2008, que són especialment prolífiques. Pel que fa a traure un disc darrere d'un altre, en aquest cas no tenia molta ur-

gència, encara que hui en dia, entre la marabunta que es produeix, si no traus material és molt difícil que la roda continue girant”.

Temàticament, una qüestió pertinent rau en el fet d'esbrinar què s'amaga darrere del títol. “Té a veure amb la meua manca de coincidència amb els grans corrents i les grans coses que mouen el món, com els diners, com a gran símbol totalitari. Però això no vol dir que no patisca les meues contradiccions diàries, que tots gestionem més bé o més malament”, assenyala. Un estar fora de lloc que, potser, té relació amb la recerca d'històries quotidianes. “Tinc una natura filosòfica, d'engegar el pensament i reflexionar sobre les coses. Em vaig basar a l'hora d'escriure en alguns temes en aquesta quotidianitat, en històries que, en aparença, no tenen importància. En uns altres hi ha la introspecció o el pensament simplement exposat, com feia abans”. En les lletres d'*Asincronia*, a més, desapareix la denúncia política, una circumstància que

Òscar Briz atribueix obertament al desencís per la desintegració de l'esquerra al País Valencià. “Això m'ha influït molt, com també conèixer de primera mà qui són els autoanomenats catalitzadors de la producció en valencià sota criteris nacionalistes. A mi, el nacionalisme em sembla una religió laica, amb moltes connotacions de dogma, litúrgia, simbologia i beateria. Hi ha coincidències d'idees, de reivindicacions, però al cap de de deu anys m'he adonat que no és el que desitge. El fracàs dels partits d'esquerra és immens amb conseqüències de les quals no sabem com eixirem. Veig poc canvi de direcció, poca gana de debatre allò que es creu vàlid des de fa tants anys, quan estem en un món tan canviant”. “Arribes a un punt en què tot és hostil, des del punt de vista dels postulats nacionalistes, i jo així no puc viure. Sols tenim una vida i tenim dret a gaudir-la, no a estar sempre emprenyats”, conclou amb un to de veu seré, com qui troba oxigen enmig d'un incendi.

La passió de l'arxiver

Speculum (Vida i treballs de l'Arxiu de la Corona d'Aragó)

Carlos López

Editorial Irta

València, 146 pàgines

ADOLF BELTRAN

L'episodi té un regust heroic. Un home tímid i sensible, historiador i escriptor, esquiva l'any 1939 les ordres d'un govern de la República abocat a la derrota, que pretén traslladar fora de la península els fons de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, dipositats a Viladrau durant la Guerra Civil per a eludir els bombardeigs de Barcelona. Ernest Martínez Ferrando (València, 1891-1965), director accidental d'una institució de la qual es faria càrrec oficialment entre els anys 1940 i 1961, envia per endavant unes primeres caixes, que contenen documentació de poca importància, revistes i altres publicacions, per donar temps que les tropes franquistes entren a la capital de Catalunya i evitar, així, una operació perillosíssima per a la integritat del gran conjunt documental.

És un dels episodis de la història de l'Arxiu de la Corona d'Aragó que el director actual, Carlos López, recrea en un llibre d'estil molt personal publicat, no per casualitat, per la valenciana editorial Irta. “Martínez Ferrando tenia fama de pusil·lànim, però demostrà no ser-ho en aquelles dramàtiques circumstàncies”, escriu Carlos López Rodríguez, que va ser una dècada director de l'Arxiu del Regne de València i no amaga la seua predilecció per l'autor de *Les llunyanyes suggestives*.

Speculum és un llibre singular i amé, on la passió per l'ofici d'arxiver (que “evoca llocs foscos, olor d'humitat i paper vell, individus tristos, cruïlts de fustes”, segons reconeix el mateix autor) es plasma en una crònica intimista, per on desfilen episodis i personatges d'una institució amb set segles d'existència, des que Jaume II la va fundar “un dia de juliol del 1318”.

“Quan aquest arxiu va nàixer”, reflexiona, “la terra era plana, Amèrica no existia i, segons deien, animals meravellosos habitaven les mars i campaven per l'interior de les costes africanes i per les estepes asiàtiques. Llarg ha estat el camí recorregut des d'aleshores”. El volum és, de fet, una vindicació de la memòria que contenen els documents. “Això és l'Arxiu de la Corona d'Aragó: un tresor, perquè guarda el més gran tresor que ningú no pugui posseir, el temps passat”, explica Carlos López, que afig, en al·lusió a les tempestes polítiques de què ha estat centre la institució: “No m'estranya que hi hagi un dur combat per apoderar-se'n”.

L'autor emfatitza la flaire sentimental del seu escrit (“percep amb nitidesa els treballs i els dies de les cinquanta-tres generacions d'arxiviers que m'han precedit”) amb la pretensió d'evocar els protagonistes d'una esforçada dedicació a la investigació fosca i anònima. I aconseguix que, darrere la crònica domèstica del gran arxiu, hi bateguen mil anys d'història amagats en les entranyes d'una casa que és “molt més que un anodí magatzem de papers vells”.